БІБЛІЯТЭКА САЮЗА ПІСЬМЕННІКАЎ БЕЛАРУСІ

БИБЛИОТЕКА СОЮЗА ПИСАТЕЛЕЙ БЕЛАРУСИ

ВІКТАР ШНІП

ПЕРШЫ ПАПЯРОВЫ СНЕГ

ВЫБРАНАЕ
(1978–2008)

МІНСК
ВЫДАВЕЦТВА «ЧАТЫРЫ ЧВЭРЦІ»
2014

УДК 821.161.1(476)-1
ББК 84(4Беи)-5
Ш77

Шніп, В. А.
Ш77 Першы папяровы снег : выбранае (1978–2008) / Віктар Шніп. — Мінск : выдавецтва «Чатыры чвэрці», 2014. — 266 с. — (Бібліятэка Саюза пісьменнікаў Беларусі).

ISBN 978-985-7103-01-0.

У кнігу выбраных твораў Віктара Шніпа “Першы папяровы снег” увайшлі яго лепшыя вершы і проза, напісаныя на працягу 30 гадоў

УДК 821.161.1(476)-1
ББК 84(4Беи)-5

ISBN 978-985-7103-01-0

© Шніп В. А., 2014
© Афармленне. ТДА «Выдавецтва “Чатыры чвэрці”», 2014

ГРОНКА СВЯТЛА (1983)

* * *

Першага снегу святло,
Ты для мяне, як свята.
Сонца памалу ўзыйшло
З коміна крайняй хаты.

Вецер сцяжыну маю
Ноччу замёў на лузе.
Ціха на ганку стаю,
Снег патушыць баюся.

7.12.1982

* * *

Пакрыўдзяць, а я не заплачу.
І толькі губу прыкушу.
Не я па сцяжыне праходжу,
Сцяжына цячэ праз душу.

Агонь раскладуць каля дрэва,
Мне рукі апаліць касцёр.
Нібыта хлапчук, я заплачу,
Захоплены гутаркай зор.

Я дома, я не заблуджуся,
Хай часам сцяжыну згублю.
Я птушку суцешу малую,
Я кіну зярнятка ў зямлю.

29.09.1982

МІРСКІ ЗАМАК

Мірскі замак, як балада.
Не вятры пяюць,
А стрэлы —
Час вядзе сваю асаду.
Вось і брама зарыпела.

Пераможцамі турысты
Перапоўнілі сцяжыны.
Чую голас ганарысты:
«Я адбіў сабе цагліну».

— Мо і нам узяць, паслухай?
Ды сяброўка пабялела...
Ёй здалося:
праляцела
Прашчура страла ля вуха.

21.09.1981

* * *

Холад ля хаты пасе снегіроў.
Сонца замецена снегам у полі.
Бацька дадому сцяжыну прывёў,
Следу не бачна ва ўсім наваколлі.
Аб даланю ён цярэ даланю,
Тупае весела, курыць цыгарку.
Маці гаворыць: «Ідзі да агню».
Бацька смяецца: «А лепей бы чарку».
Мурзік на печы ля нас не ўсядзеў,
Скочыў да бацькі за стол, на калені.
Воўну і песню матуля прадзе,
Не заўважае слязы ў задуменні.
Гэты малюнак прыпомніўся зноў.
Аркуш паперы ў мяне прад вачамі.
Полем, дзе сонца пад беллю снягоў,
Песня матулі плыве за плячамі.

22.09.1982

ПЛАЧА МАЦІ

Цыбулю мама у вянкі пляце,
Нібыта дочкам заплятае косы.
Ёй чуецца ў задумнай немаце
Гадоў забытых гоман шматгалосы.

1979

ЛЯСНОЙ ДАРОГАЙ

Ад снегу светла ў шэрым сасняку.
Сарока увязалася за мной.
Сцяжыны,
як рачулкі у раку,
Бягуць, каб стаць дарогаю лясной.

Нібыта ў ветразь,
у маю спіну
За дзень замораныя дзьмуць вятры.
Тут дзесьці блізка шум ракі заснуў,
Каля якога раскладаў кастры.

Мне зараз не хапае іх цяпла
І шуму задуменнае ракі.
Вядзі мяне,
дарога,
да сяла —
Сагрэюць добрым словам землякі.

ДЗІКІ АГРЭСТ

Пікі вострыя ў агрэста
Дзеля самаабароны?
Каркаюць загучна нешта
Здрады чорныя вароны.
Совы страху глуш вартуюць.
Ад мяне ў дупло ўцякаюць.
Сцежку грэю я лясную,
Да бяссонца прывыкаю.
Ці агрэст мяне прызнае?
Дабрыню сустрэў у пікі.

Дабрыні мо не хапае?
Ён для ласкі вельмі дзікі.
Ад сарок вакол пярэста,
І стаю я нездзіўлёны:
Пікі вострыя ў агрэста
Дзеля самаабароны.

9.02.1981

* * *

Гарацъ апалыя лісты,
І дым галіны дрэў бінтуе.
Па садзе холад малады
З вятрыскам весела вандруе.
Сцяжына дрэмле ля агню —
За лета шмат папрацавала.
Цяпло ўцякае ў вышыню —
Сяброў у садзе
вельмі мала…
Дымяць апалыя лісты,
І над зямлёй гусцеюць хмары.
Вітаю холад малады,
А час слязой
бяжыць па твары.

3.03.1981

* * *

Праз цябе, я знаю, праз цябе
Гэтак светла сёння на двары.
Вогнішча рабінніку дзяўбе
Снегірок — вясёлы сын зары.
Любая, усмешкі не хавай.
Валасы не запляці ў касу.
Хай вачэй світае сінява.
Я сняжынкі, як букет, нясу.
Не данёс. Букет расцвіў слязой.
На слязу увагі не звярні.
Паглядзі, над белаю зямлёй
Белы дзень на сонечным кані.

Ты ўсміхнулася, і мне святлей.
Снегірок, як меншы сын зары,
Падлятае да цябе бліжэй.
І яму ты ўсмешку падары.

3.12.1980

* * *

Дамоў, дамоў — ляскоча электрычка.
Дамоў, дамоў — грукоча гулка гром.
І я гляджу: па шыбах кропель знічкі
Малююць сцежкі, што вядуць у дом.

Дамоў, дамоў — да песні салаўінай.
Дамоў, дамоў — да песні жаўрукоў,
Пакуль прыходзіць сустракаць сцяжына,
Уплецена ў хвалі каласоў.

14.05.1980

* * *

Мінулым летам абмялела рэчка,
А гэтаю вясною знікла рыба.
Гавораць, гэта ад таго, што часта
Шаферы ў рэчцы сталі мыць машыны…
Цяпер да рэчкі з вёскі ўжо не ходзяць,
Вось толькі адзінокая бабуля,
Што ля ракі жыве ў сівенькай хаце,
Хоць зрэдку —
мые ў ёй бялізну, бульбу.
Усе здзіўляюца, як гэта рэчка
Да сённяшняга дня не перасохла.
Я думаю, таму, што ля ракі
Жыве яшчэ сівенькая бабуля.

28.07.1980

* * *

Хведару Чэрню

Радзімая ваколіца,
Зялёная гара.
А сонца торбай коціцца,
Паўнюткаю дабра.
І нам у шчасце верыцца,

Як верыць нам сяло.
Сарока побач верціцца:
— Вам падзялю дабро.
Вачамі вокан квецяцца
У вішняках дамы:
— Святло у нас не дзеліцца,
Валожынскія мы!

12–13.05.1982

* * *

Зайшла усмешка у купэ,
Пакінула мне шклянку чаю.
А я сягоння ад цябе
На самы край зямлі ўцякаю.
Танцуе лыжачка, звініць.
Праз фортку без білета вецер
Залазіць, просіць: «Не гані…»
Загрукаў мой цягнік увечар.
Ізноўку чую: «Ад'язджай…»
І колы ляскаюць: «Нялюбы…»
Я моўчкі п'ю халодны чай,
Балюча апякаю губы.

28.09.1982

* * *

Ёсць на Валожыншчыне вёска Пугачы,
Дзе рэчышчы сцяжын на зараслі ў лугах,
У агародчыках красуюць касачы,
Буслы
на захад
сонца коцяць па дубах.

У сэрцах ёсць таксама вёска Пугачы,
Таму сцяжыны не губляюцца ў лугах,
У агародчыках красуюць касачы,
Буслы
на захад
сонца коцяць па дубах.

29.04.1980

ПОШУК РАДАСЦІ
(1987)

* * *

А талент ад душы,
Не ад святога духу.
А без душы паэт,
Нібы рака без руху.

Век пражывеш, як дзень,
А дзень, як век, бясконцы.
Не ўсё, што хваляць — цуд,
Не ўсё, што свеціць — сонца.

Вякі перажыве
І зойдзе ў кожну хату
Не той, хто скажа шмат,
А той, хто скажа праўду.

ФРАНЦІШАК БАГУШЭВІЧ

Ён сядзеў каля дарогі,
Як туман, увесь сівы.
— Бурачок, ты ж пахаваны.
— Дудка грае — я жывы.

— Падкажы мне, што іграці?
— Грай, што маеш на душы,
Толькі ад няшчырай песні
Дудку, браце, беражы.

І пайшоў ён па дарозе,
Як туман, увесь сівы.
— Бурачок жа пахаваны.
— Дудка грае — ён жывы.

* * *

Хата анямелая, сівая,
З шэраю буслянкай, бы вянком,
Вокнамі задумна пазірае,
Склаўшы рукі на дзвярах замком.

1980

* * *

Ад ветру у фортцы разбілася шыба,
Пад столь занавеска сцюдзёна трапеча.
У неба ўрастае галінамі ліпа,
У травы ўрастае туманамі вечар.

Як белыя птушкі, ўзляцелі паперы,
І стол апусцеў, нібы бераг ад стрэлу.
Са злосцю на шум зачыніліся дзверы,
І стала падлога па-снежнаму белай.

Я фортку зашкліў — яшчэ холадна ў леце,
Па месцах расклаў і паперы, і рэчы.
На самым світанні заціх буйны вецер,
Ды ліпа шуміць, занавеска трапеча.

* * *

Гайнёю быстраю ляціць
За мной мяцеліца сівая.
Пакуль дамоў ваду нясу,
Вада у вёдрах замярзае.

А снег глыбокі, і — зіма.
Стаяць аціхлыя рабіны —
У іх, на ўзгорку за сялом,
Прымерзлі да нябёс галіны.

Рыпяць, спяваюць пада мной
У сенцах выстылых масніцы.
Ваду стаўляю,
а вядро
Не адпускае рукавіцу.

9.11.1983

Віктар Анатольевіч Шніп

Нарадзіўся 26 сакавіка 1960 года ў вёсцы Пугачы Валожынскага раёна.

Закончыў Мінскі архітэктурна-будаўнічы тэхнікум і Вышэйшыя літаратурныя курсы Літаратурнага інстытута імя М. Горкага ў Маскве ў 1987 г. Пасля працаваў у часопісе «Беларусь», газеце «Наша слова». З 1995 па 2004 г. — у газеце «Літаратура і мастацтва» быў намеснікам галоўнага рэдактара і галоўным рэдактарам. Цяпер — галоўны рэдактара выдавецтва «Мастацкая літаратура».

Першыя вершы былі надрукаваны 17 жніўня 1977 г. у газеце «Чырвоная змена». У 1983 г. выйшла першая кніга вершаў «Гронка святла», за якую ў 1987 г. атрымаў Усесаюзную прэмію імя Уладзіміра Маякоўскага.

Выдаў 15 кніг, сярод якіх: «Пошук радасці», «Шляхам ветру», «На рэштках Храма», «Горад Утопія», «Выкраданне Еўропы», «Чырвоны ліхтар», «Воўчы вецер», «Інквізіцыя», «Выратаванне атрутай» , «Беларускае мора» і інш.

У 2007 г. за кнігу «Балада камянёў» стаў лаўрэатам літаратурнай прэміі «Залаты Купідон». За кнігу «Страла кахання, любові крыж» атрымаў спецыяльную прэмію Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь у намінацыі «Мастацкая літаратура» (2008).

Выдатнік друку Рэспублікі Беларусь.

ЗМЕСТ

ГРОНКА СВЯТЛА (1983)

* * * Першага снегу святло... 3
* * * Пакрыўдзяць, а я не заплачу... 3
Мірскі замакі 4
* * * Холад ля хаты пасе снегіроў... 4
Плача маці 5
Лясной дарогай 5
Дзікі агрэст 5
* * * Гараць апалыя лісты... 6
* * * Праз цябе, я знаю, праз цябе... 6
* * * Дамоў, дамоў — ляскоча электрычка... 7
* * * Мінулым летам абмялела рэчка... 7
* * * Радзімая ваколіца... 7
* * * Зайшла усмешка у купэ... 8
* * * Ёсць на Валожыншчыне вёска Пугачы... 8

ПОШУК РАДАСЦІ (1987)

* * * А талент ад душы... 9
Францішак Багушэвіч 9
* * * Хата анямелая, сівая... 10
* * * Ад ветру у фортцы разбілася шыба... 10
* * * Гайнёю быстраю ляціць... 10
Невядомай дзяўчыне 11
* * * І прыйдзе час, і ўсё забудзеш... 11
* * * Ападае лісцё, ападае... 11
* * * Белы воран над полем ляцеў... 12
Скрыпка 12
Балада пра каваля 13
Гліняная птушка 13
* * * На зарослай кустамі гары... 13
Паэзія 14

ШЛЯХАМ ВЕТРУ (1990)

Беларусь стаіць на курганах 15
Балада Паўлюка Багрыма 16

Балада пра беларуса на чужыне 16
Год смерці — 1937 17
Балада пра сляпога, які ўсё бачыў .18
Вуліца Садовая 18
Камень 19
У птушыным царстве 19
За нябачнай сцяной 20
Воўк 20
* * * Калгаснага каня скрадзе цыган… 21
* * * Па чорнай дарозе праз чорную ноч… 22
* * * Нібыта збавенне ад болю… 22
* * * Чаму маўчаў, калі глумілі мову… 23
* * * Адмаўляю сябе былога… 23
* * * Калі анёл над намі пралятаў… 24
Прарок 24
* * * Шэры шэрага вядзе… 25
* * * У кавярні пахне кавай… 26
Палоннікі 26
Памяць 27
* * * Яшчэ горад не спіць, завываюць машыны… 27
Дрэвы 28
Непрызнаны мастак 28
* * * Сябры мне часта гаварылі… 29
* * * Люблю вакзала тлумны Вавілон… 29
Дарога да маці 30
* * * Невядома адкуль прылятае блакітная птаха… . . .31
Гара 32
* * * Апусціліся нізка густыя аблокі… 32
Навагодняя казка для Людмілы 33
* * * Мы з табою ішлі па дарозе… 34
* * * Светла і холадна ў свеце… 34
* * * І ноч рассыплецца на росы… .35
* * * Я сяджу ля кастра і гляджу праз агонь
на дарогу… 35
* * * За акном, як у бездані, ходзіць туман… 36
Вечар 37
* * * Мне век ісці ў высокую зару… 37

ГОРАД УТОПІЯ (1990)

У буфеце аўтастанцыі 38
У час зялёнага дажджу 38
У Цэнтральным доме літаратара 39
Казка пра залаты злітак 39

* * * Ізноў самота незямная… 40
Апакаліпсіс 41

НА РЭШТКАХ ХРАМА (1994)

Балада пра нешляхетнага пана 42
Балада карліка 43
Спальванне ведзьмака 44
Балада здрадніка 45
Горад N, 20-я гады 45
Балада Язэпа Драздовіча 46
Балада апошняга рыцара, які трапіў
у Чарнобыльскую зону 47
Валуны 48
* * * За чорным полем белы Замак… 48
Казка пра цмока 49
* * * У ката закахалася паненка… 50
* * * стаю пад вокнамі радзільнага дома… 51
Два вершы 52
Наша восень 53
Манекеншчыца 54
Сабака 55
Чалавек-рыба 55
* * * Няма Караткевічаў новых… 56
* * * Паэта губіць геніяльнасць адзіноты… 56
Помста 57
Залатая карона змяі 58
* * * У стагоддзях сну і чорных кратаў… 58
Балада 59
* * * Начнога вакзала гнілое паветра… 60
* * * Не люструецца неба ў змутнелай вадзе… 60
* * * Зноў агонь дагарае, цямнее ваколле… 61
* * * Агеньчык свечкі ў цемнаце трапеча… 61
Вогнішча ля Храма 62
Балада разбойніка 62
* * * Разбураны замак. Высокія травы… 63
* * * Па дарозе бясконцай, як вечнасць зямная… 64
* * * Не сумуй, што ўжо вясна мінула… 64
* * * Ад мітусні жыццёвае стамлёны… 65

ВЫКРАДАННЕ ЕЎРОПЫ (1996)

Пыл 66
Ружа 68
Здрада 68

Палонка 69
Каса 70
Лёд 70
Ноч 71
Выкраданне агню 71
Выкраданне залатога руна 72
* * * Вы зноў намалюеце ружы… 73
* * * Стаміўшыся ад дзённай мітусні… 73
* * * Плыве паціху ў небыццё… 74

ВОЎЧЫ ВЕЦЕР (2001)

* * * Ты ўцякаеш… Куды? Сам не знаеш… 75
* * * А мне восень ты намалявала… 75
* * * Зноўку змрочна, дажджліва,
сцюдзёна і шэра… 76
Мне снілася Вільня 76
* * * Гэты дождж, як пачатак патопу… 77
Балада Дуніна-Марцінкевіча 77
На станцыі «Няміга» 78
* * * Зноўку снегам засыпаны нашы дамы… 79
* * * Іосіфа Бродскага томік чытаю… 79
* * * Гэты дзень, як твая адзінота… 79
* * * За вакном Еўропа і зіма... 80
* * * Нічога ў свеце вечнага няма… 80
* * * Я не прывыкну да дажджоў ніколі… 81
* * * Нашым дыханнем напоўнена неба… 81
* * * Ты сумны, як снег сакавіцкі на ўзгорку… 82
* * * У гэтым свеце мы жывём… 82
* * * Мы пражылі дваццатае стагоддзе… 83

ІНКВІЗІЦЫЯ (2002)

У святы вечар 84
Балада Ноя 84
* * * Не хочацца думаць, што мы ўсе памром… 85
Сячкарня 85
У Доме творчасці 86
* * * У гэтым дні хачу я затрымацца… 86
* * * Вось і сонца за сосны зайшло… 87
* * * Па Кальварыйскіх могілках хаджу… 87
Балада апошняга князя 88
Балада Айчыны 89
Выкраданне каханай 89
* * * Зноў мой сум, як туман над маёю дарогай… 90

* * * Самотных вершаў не пісаць… 90
Казка пра ваўка 90
Апошні дзень 91
* * * Вялікая, самотная Расія… 91
* * * Ты ведаеш даўно, што мы памром… 92
* * * Начныя вуліцы залітыя святлом… 93
* * * Калі зноў пачынаюцца дажджы… 93
* * * ...У зіме адзінокія мы… 94
* * * Ад нас застануцца не нашы пасады… 94
Лета прайшло… 95
* * * ...І трэснула неба, як шкло на іконе… 95
* * * Нам заўтра дадому вяртацца… 96
* * * Святло патухла, бы спыніўся час… 96

ВЫРАТАВАННЕ АТРУТАЙ (2003)

Балада Нямігі 97
Балада вераснёвай начы 97
Балада жыцця і смерці 98
Балада Максіма Лужаніна 98
Балада Паўліны Мядзёлкі 99
* * * Ссівелая трава зімы чакае… 100
* * * Вецер халодны, нібыта сабака галодны… 100
* * * ...А шэры горад змыецца вадой… 101
* * * Вярнуўся ў Лягезы, нібыта прачнуўся… 101
* * * Аб сцяну залатую бяроз… 102
* * * Рана ці позна зіма праміне… 102

БЕЛАРУСКАЕ МОРА (2004)

Беларускае мора 104
Полацкая балада 104
Балада Мірскага замка 105
Балада Крэўскага замка 106
Балада Уладзіміра Караткевіча 106
Балада Мксіма Танка 107
Балада Васіля Быкава 108
Балада пра царкву і ваўка 108
Балада замка ў Лоску 109
Балада першага снегу 110
Балада XX стагоддзя 110
Балада дваіх 111
Балада ўцёкаў з карчмы 111
Балада развітання 112
Балада вяртання 113

Балада замерзлай рэчкі 113
Пірацкая балада 114
Балада Яўгеніі Янішчыц 114
Балада Васіля Сахарчука 115
* * * Мы яшчэ маладыя з табой… 116
Спёка 116
* * * Зноў за вокнамі ноч, як бяздонне… 117
* * * Пад тваімі вокнамі рабіна… 117
* * * Мы затоплены часам, нібыта вадой… 118
* * * Песні слухаю, і піва п’ю… 118
* * * Згарыць папера, попел застанецца… 119
* * * Я ізноўку адзін, як нявольнік… 119
* * * Праз ноч, як праз далеч, імчыцца цягнік… 120
* * * Хутка снегам сады замятуцца… 120
* * * ...Дрэвы ператворацца ў вялікіх птушак… 121
* * * Ты далёка, як тое, што будзе праз год… 121
* * * Неба над намі нібыта вада... 121
Гісторыя аднаго кахання 122
* * * Сябе прапіў, нібы сябе забіў… 127
* * * Не хадзі ты ў карчму, не глядзі ты ў акно… . . . 127
* * * ...А сёння канчаецца нашае лета… 128
У вечным горадзе 128
Чорная постаць 129
* * * Ад’язджаем, быццам паміраем… 129
* * * Чырвоную гліну — застылую кроў… 130
Казка пра кавярню смерці 130
* * * Яшчэ будуць высокія мяккія травы… 131
* * * Зноў без вас не знаходжу спакою… 131
* * * Восень. Самотная восень Айчыны… 132
Сад адвечнай самоты 133
* * * Вячэрняю смугой затоплены прасторы… 133
* * * Спачатку музыка была… 133
* * * Каркаюць абрыдліва вароны… 134
* * * На шэрым снезе чорныя гракі… 134
* * * Вецер згінае высокія дрэвы… 135
Студня 135
Яблык 136
Човен 137
Гаршчок 138
Плот 138
Падкова 139
Сон 140
Свечка 141

БАЛАДА КАМЯНЁЎ (2006)

Балада Міндоўга 142
Балада Гедзіміна 143
Балада Альгерда 143
Балада Вітаўта Вялікага 144
Балада Ягайлы 144
Балада Грунвальдскай бітвы 145
Балада Боны Сфорцы 146
Балада Барбары Радзівіл 146
Балада Сымона Буднага 147
Балада Льва Сапегі 148
Балада Міхала Клеафаса Агінскага 149
Балада Турава 149
Балада Белай Вежы 150
Балада Янкі Купалы 151
Балада Уладзіміра Дубоўкі 151
Балада Паўлюка Труса 152
Балада Івана Шамякіна 153
Балада патопу 154
Балада пылу над дарогай 154
Балада дажджлівых дзён 155
Балада ўсходу сонца 155
Балада восеньскага туману 155
Дарога да Храма
- Храм 156
- Камяні 159
- Лес 162
- Жанчыны 164
- Каханне 167
- Тэатр 170
- Снег 174
- Кнігарня 177
- Агонь 180
- Грошы 183
- Школа 186
- Вада 188
- Поле 191
- Вакзал 194
- Бальніца 197
- Бібліятэка 200
- Сцяжыны 202
- Дарога... 204

* * * У малой, але сваёй краіне… 207

* * * Я нікому не здрадзіў,
тым болей — Радзіме… 207
* * * Прыходзяць вершы, як забойцы, ноччу… 208
* * * Гэта наша з табою зямля! Гэта наша… 208
Згубіцца 209
* * * Напоўнена неба чырвонай вадой… 209
* * * Воўк крыві, як мы віна, нап'ецца… 210
* * * Ты заходзіш у Храм, як у неба ўзлятаеш… 210
* * * Я не прывыкну да дажджоў ніколі… 211
* * * Дымотна канчаецца тлумнае лета… 211
* * * Нам у грахах, нібы ў снягах, губляцца… 211
* * * Люблю, нібы агонь, балоты… 212
* * * У дні, нібыта ў залатым агні… 212
* * * Праляцелі дні, як павуціна… 213
* * * …І неба, нібы лёд, растала… 213
* * * …Дажыць нам трэба да канца зімы… 214
* * * Сёння вецер у Храм заляцеў… 214
* * * Прасцей за ўсё крычаць:
«Люблю наш край!»… 215
* * * Сасновы лес. Туман, нібыта дым… 215
* * * Сталі сумнымі дні, бы ў калюгах вада… 216
* * * Вечарэе, і ружа жывая… 216
* * * Травінкай кволаю сярод травы… 217
* * * …І ўсё ж сябры прыходзяць і сыходзяць… 217
* * * Найлепшая ў свеце краіна… 217
* * * Белае золата снегу ўначы… 218

СТРАЛА КАХАННЯ, ЛЮБОВІ КРЫЖ (2008)

Балада Германа Шніпа 219
Балада Язэпа Шніпа 220
Балада Кандрата Шніпа 220
Балада Яські Шніпа 221
Балада Язэпа Шніпа 221
Балада Анатоля Шніпа 222
Яблыкі 222
Бульба 225
Сала 233
Рыба 235
Хлеб 237
Балада Эдварда Вайніловіча 238
Балада Кузьмы Чорнага 239
Балада Якуба Коласа 239
Балада Канстанцыі Буйло 240

Балада Уладзіслава Галубка 241
Балада неба 241
Балада Тутэйшага 242
Балада блуднага сына 242
* * * Дажджы мне ў душу намываюць самоту… 243
* * * У кожным божым дні, нібы ў агні… 244
Элегія снегу 244
* * * У гэтым свеце мне не быць з табою… 245
* * * Мы сабе прыдумляем праблемы… 245
* * * Кожны можа пакрыўдзіць паэта… 245
* * * На вуліцы цемра,
як соннае ў пляшцы віно… 246
Я хадзіў... 246
* * * Там, дзе вецер над полем,
як выгнаны з раю… 247
* * * Тут няспешна жыццё працякае… 247
* * * Сонца хаваецца за небакраем… 248
Белая царква 248
Па дарозе да Храма 249
* * * Пра што мае вершы? Пра тое, як мы… 254